

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 55/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Opetom, Československej armády 80/18, Nové Mesto nad Váhom, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C/56/2007, Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/302/2008 a Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co/40/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C/56/2007, Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/302/2008 a Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co/40/2014.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že 10. mája 2007 podala na Okresnom súde Trnava návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým, ktorý bol po novele „*zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky*“ účinnej od 1. januára 2008 postúpený okresnému súdu. Okresný súd v jej veci rozhodol rozsudkom z 19. novembra 2013 (v časti nadobudol právoplatnosť 17. decembra 2013) okrem výroku o určení výživného, ktorý odporca odvolaním napadol. V súčasnosti sa vec vedie na krajskom súde, ktorý do dnešného dňa nevykonal žiadny úkon a nenariadil žiadne pojednávanie.

3. V jej právnej veci teda nie je „*viac ako sedem rokov vydané rozhodnutie v časti týkajúcej sa výživného pre maloleté deti, ktoré by nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť*“.

4. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že „*základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené bolo, a to tým, že Okresný súd Trnava, Okresný súd Piešťany a Krajský súd v Trnave nerozhodli v primeranej lehote, Krajský súd v Trnave je povinný vo veci sp. zn. 23 Co/40/2014 konať, a že sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3 000 EUR, ktoré sú Okresný súd Trnava, Okresný súd Pezinok a Krajský súd*

v Trnave povinní zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky... a to do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho

základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, III. ÚS 170/06).

9. Predmetom časti sťažnosti sťažovateľky je námietka porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 37 C/56/2007 a okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/302/2008.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie označených práv vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou viackrát vyslovil, že ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný, súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07, III. ÚS 333/2013).

12. Ústavný súd konštatuje, že Okresný súd Trnava vo veci sťažovateľky konal len do 31. decembra 2007, keď vec v súvislosti s reorganizáciou súdnictva bola postúpená

okresnému súdu a tiež okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom vo veci samej 19. novembra 2013, ktorý v časti nadobudol aj právoplatnosť 17. decembra 2013, teda ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (23. decembra 2014). Okresný súd teda v jej veci žiadnym ústavne relevantným spôsobom nemohol ovplyvniť priebeh ďalšieho konania na odvolacom súde, na ktorom sa vec nachádzala v dôsledku odporcom podaného odvolania proti výroku o určení výživného. Okresný súd v merite veci už nevykonával žiadne úkony a ani k prieťahom vo veci samej nemohlo dochádzať.

13. Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v sťažnosti navyše neuviedla žiadne obdobia nečinnosti alebo neefektívnej práce označených okresných súdov, teda ju riadne a predpísaným spôsobom neodôvodnila (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Okrem toho jej navrhovaný petit v sťažnosti nie je určitý, presný a vykonateľný, pretože vôbec neuviedla, v akých konaniach pred okresnými súdmi (resp. aj pred krajským súdom) mali byť jej označené práva porušené (ústavný súd je pri svojom rozhodovaní petitom viazaný podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka napokon ani vo vzťahu ku namietanému konaniu krajského súdu nepredložila ústavnému súdu žiadny dôkaz o tom, či podala sťažnosť na zbytočné prieťahy v konaní predsedovi krajského súdu (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd jej sťažnosť proti postupu Okresného súdu Trnava a okresnému súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne III. ÚS 447/2010 a III. ÚS 333/2011), hoci ju mohol odmietnuť i pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí [(obdobne ústavný súd rozhodol vo veci inej sťažovateľky, ktorú zastupoval ten istý právny zástupca, pozri I. ÚS 777/2014, kde bol poučený o tom, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010)].

15. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj údajnou nečinnosťou krajského súdu v konaní vedenom sp. zn. 23 Co/40/2014.

16. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. I. ÚS 558/2014). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku

predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

18. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a vlastným šetrením vo veci zistil, že sťažovateľka prostredníctvom iného právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] v sťažnosti na krajskom súde 9. decembra 2014 (adresovanej predsedovi) namietala prieťahový postup krajského súdu v napadnutom konaní, na ktorú sťažnosť reagoval krajský súd podaním z 29. decembra 2014, v ktorom existenciu prieťahov pripustil, ospravedlnil sa jej a zároveň informoval sťažovateľku o vykonaných opatreniach smerujúcich k zabezpečeniu riadneho postupu súdu v predmetnej veci. Odpoveď na jej sťažnosť bola doručená jej právnemu zástupcovi 12. januára 2015. Krajský súd následne rozsudkom sp. zn. 23 Co/40/2014 z 19. januára 2015 potvrdil rozsudok okresného súdu z 19. novembra 2013. Zo zistení ústavného súdu je teda zrejmé, že sťažovateľka nepočkala na vybavenie ňou podanej sťažnosti na prieťahy predsedom krajského súdu, ale v podstate súbežne (o dva týždne podala aj sťažnosť na ústavnom súde). Keďže jej sťažnosť na krajskom súde nezostala bez odozvy, čím došlo k naplneniu podstaty a zmyslu tohto inštitútu (sťažnosti na prieťahy podľa § 62 zákona o súdoch, pozn.), z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol vo vzťahu ku krajskému súdu pre jej neprípustnosť (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 107/04, I. ÚS 182/2012).

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že samotné konanie na krajskom súde netrvalo neprimerane dlho (necelý rok) a uvedená skutočnosť, ak by neplatilo už uvedené, by bola ďalším dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

20. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2015